

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

3 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
15 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo

Naročnino prejema opravištvu
administracije in ekspedicije na
Starem trgu h. št. 16

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — " "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu naša
št. 190.

Izhaja petkrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Turške prekucije.

V Carigradu se godé reči, kakor v Rimu ali Bizantu za časa propada onih držav: veselica za veselico se vrši na sultanovem dvoru in vedno očitnejši se kaže namen dvornikov v svojo oblast dobiti slabega in bojazljivega sultana. Med sedanjimi ministri so pač nekteri pošteni možje, pa noben nima poguma, da bi se uprl takemu početju in se podal v nevarnost, da bi ga zadela osoda Mithadova. Veliki vezir Edhem paša čuti, da služba njegova je le začasna in tega tudi ljudem nikakor ne prikriva; pravijo, da se vsak dan pričakuje nova prekucija. Sedanjega sultana Abdul Hamida hočejo odstaviti; kaj pride potem, se še ne vé. Zdaj so odstavili že dva cesarja, enega celó umorili, pomorili nokaj ministrov, Mithada izgnali; ministri se menjavajo vsak teden; noben mogočnik si en dan ni zvest življenja.

Kaj se more od take države pričakovati? Če bi prav prišel kak mož na krmilo, ki ima resno voljo, vvesti nove naprave, potegovati se za pravico in odpraviti krivico, saj ga ne pustijo dolgo vladati, komaj je začel reformirati, že je odstavljen, in njegov naslednik vniči zopet vse dobro, kar je prejšnji vvedel. Evropa je prišla do spoznanja, da se Turčija ne dá reformirati, in to spoznanje mora njen razpad le pospešiti. Angležka, stara prijateljica Turčije, je že spoznala, da jej zveza s Turčijo ne more donašati ne dobička, ne slave; in razun nje bo se težko našla kaka vlast, ki bi se hotela za Turčijo žrtvovati. Rusija ima to-raj prosto roko. Časnik „Golos“ izjavil je glede turških prekucij misel, naj Rusija ne prične vojske, temveč naj počaka, da se Turčija sama

sebe konča in pogubi. Čeravno ima ta misel nekaj resnice v sebi, je vendar ne more odobravati noben človek, ker bi imeli Bulgari in Bosnjaki še preveč prestatí do tiste ure, ko bi Turčija sama razpadla.

Reva v tistih deželah je nepopisijiva: noben človek življenja ni varen, in godé se s kristjani strašne grozovitosti; kdor še kaj ima, in teh je malo, vzamejo mu vse, saj Turčija je v velikih denarnih stiskah; ker vojaki vse poberejo, kar najdejo, nastala je že velika revščina in nastala bo še večja; lakote bo moral giniti jugoslovanski narod. Dva leta že trpijo oni ljudje v razmerah, ki si jih komaj naslikati upamo; kdo bi bil tako trdosrčen, da bi hotel to stanje še za nekaj let podaljšati? Vse Slovanstvo želi in težko pričakuje, da se že enkrat konec stori žalostnemu stanju.

Rusija je moralčno primorana posredovati, in če bi tega ne storila, zgubila bi mnogo simpatij med Slovani, in mnogo časti v Evropi. „Golos“ je s svojim mnenjem pa tudi osamljen ostal, ker ruski narod hoče pomagati bratom. Turške prekucije bodo Rusom prav ugodno došle, pa one se bodo hitreje vršile, ako se vojske začne; saj so se začele po hercegovinski vstaji, in ko bi sedaj Rusi eno zmago pridobili, ponavljale se bodo še hitreje; Hamida bodo odstavili, in morda poklicali Mithada nazaj, pa potem čaka tudi že Jussuf Izzedin, da se bo vsedel na prestol, in tako bo Turku moril. Posredovalna vojna pa bode lahko naprej marširala, ter mesto za mestom posedla, in konečno mir v Carigradu diktirala. Vsi dobri ljudje bodo veseli, ko se turška golazen enkrat za vselej iz Evrope izžene, vladam pa mora tudi prav biti, da se vir večnih vstaj

posuši, in tako vzhodno vprašanje pravilno in pravično poravna.

Hermanov govor

(o siromaški postavi v državnem zboru 23. febr.)

Če država, kar središče hoče biti, razpravlja siromaštvo, ki ga je pa sama zadolžila, je to gotovo bolj praktično in morda tudi bolj pravno, kakor če bi hotela nezvestim redovnikom pomagati k ženitvi in mogoče storiti zakone med kristijani in nekristijani ter razrahljati zakonsko vez.

Država, ki plačuje velike obresti, bode nekterim srenjam na Spodnjem Avstrijskem dovolila brezobrestna posojila. Jaz bi nič zoper to ne imel, če bi le davkoplačevalci, ki morajo zanje prevzeti breme obresti, sami ne trpeli pomanjkanja in bi siromaštvo ne bilo prišlo tudi drugih dežel. Kdo vé, koliko hudega po deželah napravi od države preneglo in brezpogojno dopuščena odrtija? In je odrtija kaj družega, kakor nasledek, kakor prikazen moralčnega in gmotnega siromaštva narodov?

Te splošne revščine je deležna tudi domovina moja, za katero tudi zahtevam polajšanja, pa ne v podobi denarnih posojil državnih, ampak da jej bode mogoče pomagati si sama sebi. Ta revščina tare posebno kmečki stan, zlasti kmete slovenske. Oderuhom na korist se pridelki za veliko let naprej zastavljajo, gozdi končavajo in kmetije razdrobljujejo. Da se zahtevajo neverjetne obresti, potrdil je nedavno neki dopis iz spodnjega Štajerja, ktereга imam pred seboj, in

Šestnajst mescev pri Turkih vjet.

Iz sedanje turške vojske.

Komaj je počil prvi glas o ustaji tlačenenih turških Slovanov, komaj zadonel prvi njihov klic do srečnejih bratov po pomoči, že se je pričelo po slovanskih pokrajinah živahno gibanje, ponujale so se voljne roke bratom, nabiral se je denar in blago posebno v podporo ranjencem in v naše dežele pribeglim hercegovinskim in bosniškim siromakom. Da so se tudi slovenske dežele vstopile pri tem v prvo vrsto — vkljub različnim zaprekam, to priča izdaten denarni znesek, ki ga je nabral dobrodejni odbor v Ljubljani, pa tudi precejšnje število mladenčev, ki so hiteli iz vseh krajev bojeva-jočim se bratom z orožjem v roki na pomoč, pripravljeni za vzvišeno idejo osvobojenja turških Slovanov žrtvovati celó svoje življenje, preliti svojo kri.

Med prvimi, ki so, popustivši svoje drage, hiteli na bojišče, je bil Miroslav Hubmayer, ki si je s svojim umom, s svojo hrabrostjo in neprestrašenostjo kmalu pridobil slavno ime pravega junaka. Najprej se je boril v Herce-

govini, pozneje v Bosni, zadnji čas pa pod poveljstvom Horvatoviča pri Aleksincu in drugje. Kje je zdaj, se ne vé, ker ni ne njegovih lastnih, pa tudi drugih poročil ne o njem. Le toliko je zaano, da Turkom ni v pest prišel.

Njegov izgled je posnemalo več mladenčev enake ideje navdušenih; največ se jih je podalo v Bosno, ker je bila tu pot krajša, manj težavna in prehod meje lažje. Med temi je bilo nekoliko Kranjcev, večidel vojaškega stanu, ki so iz Ljubljane napotili se preko Hrvaške proti Kostajnici, kjer se je jeseni l. 1875 zbirala četa prostovoljcev in Bosnjakov z namenom, napadati Turke in podpihovati ter vzdrževati ustajo. K tej četi se je podal tudi gospod Ivan Mejač, črkostavec (prej v Ljubljani v Blaznikovi tiskarni, kjer je nekaj časa tudi „Slovenca“ stavil), rezervist domačega polka Khunovega. Ustajnikom so bili zlasti te vrste prostovoljci dobro došli, ker so bili orožja vajeni in so umeli tudi komandirati; zato so jim dajali službe vodjev. Vojevanje je bilo večidel tako, da so hodile čete po brdih iskaje si živeža in nadlegovaje Turke, kjer so jih mogli zalezti. Prijetno tako življenje ni bilo, ker so trpeli glad, žejo in mraz in prenočevali večidel

po hostah pod milim nebom, pri suhem in mokrem vremenu, vse to v vedni nevarnosti pred Turki, slabo oblečeni in oboroženi. Več prostovoljcev, ktere ni gnalo dol pravo navdušenje, se je tega življenja kmalu naveličalo, na tihem so se zgubili in popihali jo čez mejo, le Merljak in Mejač sta ostala med temi stanovitno na čelu svojima četama; zadnji je imel okoli 100 mož, ko je prestopil turško mejo, a po praskah s Turki se je to število v treh tednih skrčilo do kakih 40 mož. Tako niso mogli nič izdatnega opraviti, zlasti ker so morali vedno za živež skrbeti in so se iskaje ga večkrat tako razkropili, da se po tri dni niso mogli zopet zbrati. Shajališče so imeli v nekem zakotji tik turške meje ob Kostajnici; kot je bil jako divji in skrit.

Spoznavši, da na ta način ne bodo nič opravili, sklene glavni vodja pop Živkovič zbrati vse čete in vdariti čez mejo nad Turke, ki so se v četah po kakih 300 mož okrog klatili moreč in požigajoč. Dasiravno se po oklicu ni zbralo toliko ustajnikov in prostovoljcev, kolikor jih je bilo pričakovati, vendar prebredejo ponoči reko Uno in se podajo v goré na turško stran. Mejač je bil po dežji

po katerem so morale nesrečne žrtve svoj dalji obstanek odkupiti s 120 do 150 odstotki. Pripoveduje se celo, da je še jako ugodno, če so posojilci zadovoljni s 120 do 150 odstotki, in da se pogosto zahteva 300 do 500 in še več odstotkov.

Kmet se je sicer odkupil desetine in tlake, pa nekateri denararji postali so zanj še veliko huji desetinarji. Med tem ko srenja, okraj dežela in država čedalje več tirjajo od kmeta, ga ni človeka, da bi se zanj potegnil, in brezverska ljudska šola je morda edina dobrota, ktero mu je vstavoverna država podelila.

Kmet je skozi in skozi zadolžen in visi skoraj le še na nitki. Drug za drugim pride ob hišo in posestvo, kar priča brezkončna vrsta eksekutivnih dražb v vradnem listu in na sodnijskih tablah. Ljudstvo živi vse omamljeno, ter čuti le težo bremen; pijančevanju in pravdanju pa se le prelehko vda človek, ki se pri vsej pridnosti in varčnosti ne more vzdržati.

V nekem majhnem kraju mojega volilnega okraja, kjer je bil l. 1850 le en odvetnik, jih je sedaj 7, ki imajo vsi dovolj dela, in 3 notariji. Čem ubožnejši postaja ljudstvo, tem več imajo odvetniki opraviti, in čem več dela imajo odvetniki, tem bolj obožuje ljudstvo. Bog me varuj, da bi hotel tem pravdnikom kaj oponašati; saj oni niso krivi teh razmer. Notarijati kmečko ljudstvo silno težé.

Dežele bi jih, vsaj na kmetih, gotovo ne bile vpeljale, če bi si bile o tej reči same dajale postave, kakor bi bile tudi pri dopuščenji odtitji previdnejši bile. En del notarijevih opravkov bi se prav lahko izročil sodnijam, en del pa odvetnikom. Temu nasproti pa g. pravni minister notarijem na korist skuša sodnijam polajšati breme, se ve da na ljudske stroške.

Pa tudi to siromaštvo ljudstva, ktero pravna spridenost, javna nevarnost, in vedno podpihovan narodni in verski prepir še pomnožujejo, ni kaj samostalnega, ampak je le nasledek centralističnega vladnega sistema, ki je v primeri s tem, kar opravlja, veliko predrag, in nas vse dere (bewuchert.) Države in narodi cveto ali propadajo, kakor se že vladajo, ali dobro ali slabo. To bi morali tisti pač pomisliti, ki imajo osodo narodov v rokah; zavedati bi se morali svoje imenitne naloge in velike odgovornosti.

do kože premočen, da bi se posušil, sede k ognju, ki so ga bili prižgali; naglo sušenje obleke, puh in soparica ga pa tako omami, da je zjutraj ves vrtoglav.

Zasedli so bili s tremi četami neko sotesko, skoz katero so, kakor so zvedeli, imeli Turki prignati volov. Že se sliši turška „talambas“ (vojaška godba pri maršu) in Turki gredo nevedé v past; le par sto korakov še in pot bi jim bila prestrižena. V tem trenutku pa razstrelji Mrliakova četa puške v zrak, menda v znamenje, da je na mestu in da se boj prične. Turki opozoreni se postavijo, prehité Mejačevo četo, ki je imela od strani jih zagrabit, prične se streljanje, krogle jamejo Mejaču krog glave brenčati, a videti ni nikogar. Da bi védel, kam streljati, pomakne se Mejač malo naprej in pomeri proti Turku, — kar ga mahne turšk konjik, ki isti hip skoči iz-za grma, še predno ga zagleda, preko glave, da se kar opoteče in se mu kri pocedi po obrazu. Ob enem ga obsuje četa Turkov. Omamljen se jim s puško in bodalom še stavi v bran, a ko hoče mahniti nekega Turka po glavi, mu vzame drug od zadej puško, vržejo ga na tla in zvežejo. Da ga niso koj posabljali, kakor dva Bosnjaka,

Deželam so vzeli pravice in so jih prenesli na Dunaj, kjer s svojimi vednostimi in svojim sočutjem razmer deželuih ne poznajo, kjer strankarsko vlada stranka, kjer od zadej hodijo, namesto da bi vodili in pot kazali, in kjer volja neke svojati velja za postavo.

Nasledek centralističnega sistema je, da imamo po deželah preveč in večidel ne primernih postav, dvojno vlado, preveč in preraznoterih gosposk, preveč doktorjev in pisarij, pri vsem tem pa še zdrave uprave ne, ampak neko upravno zmes (Chaos), ktere ljudstvo in gosposke same več ne umó. Od tod izvirajo prehudi stroški in bremena občinska, okrajna, deželna in državna, pri katerih pa še ni nobenega pravnega varstva, nobenega miru, nobene pravne, da bi moral človek skoraj že vprašati, čemu da pač v državni zvezi živimo.

Če kmečki stan strada, strada tudi obrtništvo, stradajo mesta, dežele in država, in splošno siromaštvo je nasledek, morda tudi kazen za to, da se je ta važni in najštevilnejši del prebivalstva politično pripravil ob vse pravice ter se mu odvzela prilika otresti pogubiven sistem, zlasti ker je po liberalnih časnikih sprideni meščan tako prebrisan postal, da vedno voli za sistem, ki je vse zagospodaril in ki njega ravno tako vničuje kakor kmeta.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. februarja.

Avstrijske dežele.

Ministri dunajski in ogerski so se po dolgem in semtertje hudem prepiranju srečno porazumeli in bodo državno krmilo sukali še dalje, dokler zopet kak vihar ne nastane. 26. t. m. so imeli pod predsedništvom cesarjevem skupno posvetovanje, pri katerem so podpisali dogovorjene določbe nove pogodbe. Ogerski ministri so se potem vrnili domu, da se zbornicama zopet poklonijo kot pravi ministri.

Vnanje države.

Srbska skupščina sedaj v Belem gradu zboruje. Dve stranki si nasprotujeta, liberalna in konservativna; pa to ne smemo vzeti v našem smislu; ampak tam je liberalna stranka tista, ki hoče vojsko in osvobodjenje

bratov, konservativna pa ona, ki pravi, da naj Srbija miruje, in ostane v svojih starih mejah, ter mirnim delom razpad Turčije pričakuje. Pisalo se je oni teden, da bo zadobila Marinovičeva konservativna stranka pri novih volitvah večino. Vest je imela nekoliko verjetnosti na sebi, ker se zna, kako se kmet vojske boji, posebno pa je moralo srbskega kmeta pustošenje in divjanje turške vojne oplašiti. Za to smo tudi mi dvomili nad zmago vojne stranke, če ravno smo jo želeli. Izid volitev pa kaže, da pogum srbskega naroda še ni ugonobljen, in sovražniki Slovanstva so zopet za eno upanje goljufani. Narodni skupščini se bo predložilo vprašanje, mir ali vojska? Kakor poroča telegram dunajskega „Tagblatt“, večina skupščine ni voljna s Turkom skleniti miru in se hoče z njim še dalje bojevati. Ker se je še nedavno govorilo in pisarilo, da si ljudstvo srbsko, zlasti ob meji turški, kjer je pred sovražniki veliko trpelo, želi miru, sedaj pa ravno poslanci omenjenih okrajev najbolj goré za nadaljevanje vojske, smemo za trdno sklepati, da jim je zagotovljena pomoč ruska. Sicer bi se oslabljeni Srbi gotovo ne upali več prijeti Turkov, ki so v zadnjem času jako pomnožili svojo severno vojno. Iz Petrograda se je pač telegrafiralo, da se vojska ne bo še pričela in sploh je bilo o vzhodnem vprašanju vse potihnulo, toda „Pol. Corr.“ piše, da ta tihota napoveduje velik vihar, ki se ima zdaj zdaj pričeti. Mi smo nedavno v posebnem članku razložili, zakaj za Srbijo posebno, in za Slovanstvo sploh bolje kaže, ako Srbija vojsko nadaljuje, zatorej teh razlogov ne bomo ponavljali. Veseli nas, da se Srbi po prvi nesreči niso dali oplašiti, in želimo, da bi sklenili vojsko; saj bo menda zadnje krat, da se bodo merili s Turki, in takrat se mora odločiti prihodnost jugoslovanska. Bog daj srečo! (Od druge strani se zopet piše, da je skupščina sprejela pomirje in zborovanje sklenila, in da bode tudi Rusija zopet razpustila svojo vojno. Kaj je resnično, izvedelo se bo kmalo. Vred.)

Turška vlada se je pri perzijski pritožila, zakaj da vojake zbira ob njenih mejah. Šah pa je odgovoril, da se je to zgodilo zaradi roparskih pastirskih narodov, ki so nadlegovali in napadali tamošnje kraje, da se bode pa to zbiranje ustavilo.

Za petdesetletnico škofovanja papeževega se delajo povsod velike priprave. Španjolski škofje vernim svojim v pastirskih listih priporočajo, da naj romajo v Rim, kamor bode tudi iz Belgije pri tej priliki prišlo veliko romarjev. Tudi armenski nadškof v Levovu bode gališke romarje peljal tje in pri tej priliki sv. Očetu izročil dragoceno darilo duhovščine svoje.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 23. febr. (Banket dr. Hočevanju na čast.) Po večletnem spanju se je že početkom preteklega leta nekaj tako sloveča celjska čitalnica zopet zbudila. Družbino življenje se je v njej posebno letošnji predpastni čas kaj živahno gibalo; napravil je sedanjí marljivi odbor svojim udom več zabav. Toda tako veselega srca se menda narodnjak še ni nobenokrat v čitalnične sobane podal, kakor sinoči. Tu si videl v lepem številu skupaj zastopnike vseh stanov, ki so se zbrali okrog svojega očeta gosp. dr. Štefana Hočevanja, da mu čestitajo k njegovemu odlikovanju, ki je bilo v „Slovencu“ že objavljeno. Napil je narprej g. čitalnični ravnatelj g. doktorju, ter omenil zaslug, ki si jih je pridobil ne le

ki sta ga hotela oteti, zahvaliti se je imel le svojemu pokrivalu (klobuku), pod katerim je poveljnik Turkov slutil kakega vodja ustajnikov. Na to ga privežejo kar morejo trdo na konja, ne brigaje se za rano njegovo na glavi in na nogi z bodalom prebodeni. Boj traja dalje, ker se Mrliakova in tretja četa prizadeva rešiti vjetega tovariša; ali Turki beže na konjih, tudi oni konj, na katerem je Mejač privezan, dirja na vso moč, čeravno ranjenec na njem trpi smrtne muke. Divja turška druhal pa se njegovemu stokanju le surovo krohot. Boj je moral biti jako hud, ker so Turki drugi dan pripeljali 14 voz mrtvih do prve postaje. Kmalu pa ni slišati več streljanja in ranjencu ugasne zadnja iskrica upanja do rešitve, brez brambe je v pestéh ljute zverjadi. Kaj ga še čaka!

S tem se je pričela za vjetnika poldrugo leto dolga doba trpljenja in groznih muk, kar bomo ob kratkem popisali tako, kakor nam je, vrnivši se oni teden v Ljubljano, sam pripovedoval. Na te črtice opozorujemo ne le svoje bralce, ampak posebno še naše nemčurje, da bodo videli, s kakimi ljudmi simpatizirajo.

(Dalje sledi.)

samo kakor vselej pripravljen in priljuden zdravnik, temveč tudi kakor vnet in značajan narodnjak; on je bil prvi ustanovnik celjske čitalnice. Sledila je potem slavnostna pesem, katero so prav dobro peli čitalnični pevci in ki se glasi:

Vnetih src naj pesem milo
Glasno danes zadoni,
Da očetu se slavilo
Tukaj zbranih podari:
Naj doné iz srca globočine
Glasí krepki domovine.

Da Te, dragi, mnoga leta
Večni Bog nam obdrži,
Ta naj želja naša sveta
Proti nebu dans hiti.
Tebi oče, naj bo večna slava,
Národa ki braniš práva.

In če národu zasíje
Solnce milo svobode,
Naj Ti slava venec zvije,
Ki bo večno kínel Te.
Vse življenje bómo Te slavili:
Bog te živi, oče mili!

Ivan G.

Zahvalil se je potem g. doktor narprej svitlemu caru za pripoznanje, ki mu je došlo za njegov trud, potem g. ravnatelju in pevskemu zboru. G. prof. Krušič napiva še drugim ustanovnikom celjske čitalnice gg: Kapusu, Žuži in Pirnatu. G. Hočevár omenja potem, da mlajše moči so čitalnico zopet zbudile in oživele, ter napiva njim kakor marljivemu g. blagajniku prof. Žolgarju, ki prej vsak krajcar dvakrat ogleduje, predno ga izda. Prejel je g. dr. tudi lep venec od gospodičine V. — Sledile so še druge napitnice in razšli smo se s to željo, naj bi, kakor ta večer, tudi vprihodnje vladala lepa edinstvo med celjskimi Slovenci, naj bi bilo vendar enkrat konec nesrečnega in za nas toliko škodljivega razpora.

Iz Mariborske okolice, 26. februarja. (Agitacija privilegirana.) Bila je nedavno pri slavni gospodi mariborski jeza nad ednim g. kaplanom iz okolice, češ, da je pri neki srenjski volitvi agitiral; in ta jeza bila je boje gorka! Ovi g. kaplan gotovo dozdej še ni vedel, da je agitacija le eni stranki dopuščena. Koliko agitacije je že bilo in še bo od meščanov, drž. in necesarskih vladnikov in pisarjev, različnih doktorjev, škričev in drugih prusakov, in to vse je prav, še celo dobro, kjer se dela „za občni blagor“; samo če kak g. kaplan agitira, je vrisk občin, da je kaj! In vendar je duhoven ravno tak državlján kakor omenjeni gospodje, in ravno toliko, če ne še bolj šolan. Zato bi mi zagovarjali, da naj bo agitacija ali slobodna, ali pa naj se tudi na vse druge agitatorje razširi določbe dotičnih paragrafov. Če se mora kak goreč profesor ali kak kaplan pripraviti na premeščanje v druge kraje, ki mu pricvete vsled agitacije, zakaj bi tudi škriči, pisarji, in drugi gospodje kot grandagitatorji takih milosti državnih ne vživali ali deželnih, ker so marsikrat v primerju s prvim neprevilgiranimi gospodi le malo ali pa nič knjig prebavili? Ali naj morda ravno zato imajo več osebno prostost? Ovi privilegirani, ki se večidel drže tujčeve pete, še niti prestave vredni niso, in bi se morali nekteri po „šubu“ odgnati tje, od koder so prišli.

Žali bog, da se tudi med duhovni po načelih znanega francoskega škofa širi misel, boljše je za duhovna, če politiko pusti. Bolje je gotovo, ker agitacija stane veliko truda in prizadeva nevarnosti, katerih se ne vstrašijo značajni možje, kakor lenuhi. Ako je bolje, ali vsejedno, če duhoven agitira ali ne, potem je tudi vsejedno, če skupščina, bodisi ktera

koli, ima večino dobrih ali hudih elementov, potem je vsejedno, ali ljudstvo zastopa katoličan ali žid! Za strahopetnega vojaka je bolje za pečjo, kakor na bojnem polju. Če bi se slavna gospoda tudi jezila nad privilegiranimi, to čutijo, bi bila gospoda nad strankami; in tako bi moralo biti, dežele in država bi imele dosti haska. Tako pa za občinska glavarje dejansko dajo voliti, kogar hočejo, in vsak narodni oporekovelec je ročno agitator. Samo malo še potrpite, kar duhovne zadeva; po zunanem vetru in materijalnem stanju soditi, se duhovščina čez leto celo ne bo več ganila.

Iz Tuhinjske doline, 25. febr. V št. 3. cenjenega „Slovenca“ se je oglasil znani dopisnik iz Kamniškega okraja, kateri pa ni nič novega povedal, ampak je le stare reči ponavljal.

Ni moj namen, da bi vsako besedico na tanko prerešetoval in napak obračal, ampak le na nekatere neresničnosti mu hočem nekoliko odgovoriti.

Ni res, da bi bil v svojem zadnjem dopisu trdil, da so bili le ranjki gospod župnik krivi, da zdaj kaplana nimamo, ampak rekel sem, da od tistega časa nimamo kaplana, kar so ranjki gospod k nam prišli. To pa vemo sami, da je pomanjkanje duhovnov in da so bili ranjki gospod trdni in delavni, ter so sami lahko opravljali in oskrbovali težavno faro.

Tudi ve dopisnik veliko povedati, kako smo se pred gosp. dekanom surovo obnašali; toda s tim še nikakoršne surovosti ni dokazal, če je to povedal, da je kateri od gosp. dekana kot patrona naše fare zahteval, da bi nam brž kakega dohovna poslali.

Kar pa kaplansko biro zadeva, (kteró sem tudi jaz pošteno odrajal), vsi prav dobro vemo, da se računi za čas od sv. Jurja do sv. Jurja, mi pa smo to biro, ko so zadnji duhovni pomočnik od nas odšli, dajali tistemu gospodu, kterega smo naprosili, da so nam drugo božjo službo opravljali, in ker so vsaki gospod le jeseni nastopili to službo, smo jo računili le od jeseni do jeseni.

Kar pa dvojno službo božjo zadeva, vsaki dobro ve, da smo jo le do 1. postne nedelje imeli, potem pa ne več, in čč. patre iz Kamnika so pa le takrat še najemali, ko je bila pri kaki podružnici božja služba. O čč. patrih, ki sta se iz Špitaliča domu peljala, pravi zopet dopisnik, da ne ve, ali smo hotli voz preobrniti, ali kolesa podrobiti, in da naj bi v Kamniškem kloštru poprašali, kaj se je zgodilo.

Dopisnik naj bi rajši sam šel v Kamnik poprašat ali pa onega voznika, da bi zvedel, koliko je nad tem resničnega. Da sta se dva pijanca proti vozu zaletela, je res, ali to se je zgodilo ¼ ure od Kamnika, ne pa v Tuhinjski dolini; tudi ona dva nista bila iz naše doline.

Kar pa pretepe zadeva po tej dolini, je res da so se godili pred nekimi leti, tako tudi 12. novembra p. l., ko je neki pijanec dva moža namahal, da sta mogla nekoliko časa ležati. Ali ti pretepi se niso godili med domačini, ampak le tujci so bili, ki so nas napadali, ter nismo mi drugih, ampak le drugi so nas otepli. Naj bi tudi dopisnik iz Kamniškega okraja sam šel k c. k. sodnji v Kamnik in bi lahko pozvedel, da vsi tisti razsajalci niso bili domačini, ampak večidel iz Č. fare.

Dopisnik pravi, da ne piše zato, da bi koga počrnil, ampak da bi s tim prihodnjemu dušnemu pastirju toliko zljajšal, da bi zamogel shajati itd. Zato se dopisniku pač ni treba truditi, ker naš čast. gospod župnik si bodo

že sami znali pomagati, da bodo zamogli z nami shajati brez mešetarja. Ako se pa dopisnik, kakor pravi, potuguje za čast ranjkega gospoda, bi morda boljše storil, ako bi popisal življenje in delavnost ranjkega gospoda, kakor pa da nas črni in obira. Tako, pa brez zamire. (Ker je vredništvo odgovorno za vse spise, nismo mogli vstreti želji pisateljevi, da bi bili ta dopis natisnili brez vsakere premembe in poprave. Izpustili smo osebne in razžaljive napade, kakor smo bili to storili tudi pri dopisu, kteremu se tukaj odgovarja. S tim pa naj po polemike konec za vselej. Vred.)

Iz Reke, 26. februarja. (Nehvaležnost kaznovana. Strela vdarila.) Kadar ljudje živé v izobilji, težko kedaj mine, da bi se od dobrosti ne prevzeli ter se poošabili. Takó je bilo tudi na Grobniškem polji lansko leto. Ljudje so bili pridelali toliko vina, da jim je posode primanjkovalo in mesto, da so se na tem zahvalili dobrotljivemu Bogu, kleli so nad prevelikim darom našega stvarnika. Vedro najboljšega vina je bilo po 2 gld. A letos jih je Bog strašno vdaril. Vsi prebivalci te, kake dve uri od Reke oddaljene vasi brez razlike trpé letos silen glad. Letina se jim je zelo slabo obnesla; mali pridelek so ves že porabili in sedaj sredi zime némajo reveži ni mrvice kruhka. Zaradi tega so jim sklenili Rečanje malo pripomoči ter so po milosrčnih rokah nabranih novcev (do 700 gld.) odposlali bednikom, delom v gotovini, delom pa so kupili za-nje živeža ter ga jim izročili. To bodi vsacemu v svarilen izgled, da se nehvaležnost čisto sama strašno kaznuje! — Minuli teden je — ob času silne nevihte — strela vdarila v neko na samem stoječo hišo blizo našega mesta ter je gospodarja in njega ženo puh onesvestil, dve kravi v hlevu pa je ubilo. Šipe na oknih so se vse razbile. Tudi temu uboščeku so darovali usmiljeni ljudje preko 100 gld. in mesto mu bode boje malo popravilo razrušeno kočico na svoje stroške. Reški.

Domače novice.

V Ljubljani, 1. marca.

(Za sv. veliki teden) se priporočuje „Obrednik za cerkvenike“ — ki na 152 straneh pové, kar je cerkvenemu služabniku vedeti potreba. Več se izve iz oglasa v današnjem listu.

(Mrknjenje lune) v torek zvečer se je prav lepo videlo. Čez dan oblačno nebo se je vjasnilo in že pred 6. uro videla se je polna luna na nebu. Ko se je začela pomikati v zemeljsko senco, postajalo je nebo čedalje bolj temno in čedalje bolj so se lesketale zvezde na nebu. 9 minut pred polu osmo uro je luna mrknila popolnem in je bila ob robu videti krvavo rdeča, na sredi pa senčnata. Ko se je začela pomikati iz sence, postajala je noč čedalje svetlejša in nekaj minut čez deseto uro plavala je zopet svetla polna luna mirno na nebu. Radovednega ljudstva, ki je gledalo to redko in mično naravno prikazen, bilo je po ulicah in po prostornejših javnih trgih dovolj.

(† G. Miha Smolc), kupec in hišni posestnik, tast nedavno umrlega dvornega svetovalca Rotha, je 26. t. m. v 73. letu svoje starosti za mrtudom umrl.

(Snež), ki je že v torek dopoldne naletaval in pobelil griče in hribe v okolici ljubljanske, je včeraj zapal tudi po ljubljanskem polju.

(Slovensko gledišče.) Torečni večer zavoljo luninega mraka ni bil nobenemu gledišču ugoden, tedaj tudi slovenskemu ne, ker je šlo vse rajše gledat zanimivo in redko na-

torno prikazen. Škoda za tako dobro in gladko predstavo v tako strašno prazni hiši. Benediksove igre se odlikujejo po živahnem dejanju in mikavni besedi, tako tudi „Banditje“, ki so polni komičnih spletek. Igra je bila pridno študirana, tedaj je tudi gladko teklo, igralci so skoro vsi enako dobro igrali, kar je pičlo občinstvo pripoznalo jim z burnim ploskom. Gospa Odijeva in gospici Namretova in Podkrajškova bile so v svojih nalogah pridne in vse popolnem na pravem mestu. Posebno drastičen je bil gosp. Kocelj v podobi jetničarja in to v igri in maski; vzbujal je veliko smeha in veselosti, enako gospod Šušteršič v nalogi sodnijskega pisarja, ki v svoji pohlevni službi vendar hoče biti velikan po bistroumnosti, pri tem pa vsled svoje romantike grozno aleti. Gosp. Kajzelj je zopet pokazal, da ume tudi resne naloge nmno izvrševati, nihče ne bi verjel, da sta resnobni in ljubosumni uradnik v „Banditih“ in Nacelj v „Čevljar-baronu“ ena in ista oseba. Gosp. Schmidt je igral s tisto vajenostjo, ki jo ima v enakih nalogah; posebno odlikovati se ni imel prilike v tej nalogi. Gospod Jeločnik je prav dobro zadel lahkoživno in dobrovoljno stran svojega „igralca“. — Prevod da si ne ravno dobro slovensk, vendar ne štrli tistih nenavadnih, nagajivih in slovensko uho žalečih besedi in stavkov, kakoršni so bili o cvetu slovenskega razpora v navadi. Le slovenski pišite in predstavljajte, kakor n. pr. Stritar. — Igra in igranje oboje bi bilo zaslužio polno hišo; tako prazne, ko ta večer, pa še nismo doživeli pri nobeni slovenski predstavi.

(Ljubljanski „Tagblatt“) se v zadnjem času mnogo z nami peča in je skoraj že ni številke, v kateri bi ne omenjal „Slovenca“. Pa kako ga omenja? Ali nas morebiti spodbija s tehtnimi razlogi? Ali zavrača naša poročila in naše nasvete, po načinu poštenih časnikov? Kajše! Razlogi njegovi so zabavljice in psovke, katerih nakopiči cele kupe v predalih svojih, in zavetje njegovo je policija, katero pri vsaki priliki kliče na pomoč. V št. 47 nas ovaja državemu pravdnistvu, da smo iz zadnjih zapечатih „Novic“ natančno ponatisnili neko poročilo s pristavkom, da so bile „Novice“ zaradi tega konfiscirane. V „Slovenca“ je stalo le naznanilo o interpelaciji Vitežičevi, ki se je nahajalo po vseh listih, ne da bi bil kateri list zaradi tega objektivnega poročila iz zbora državnega konfisciran. Namesto v politični pregled postavili smo ga med domače novice s pristavkom, da so bile „Novice“, ki so o tej interpelaciji pisale poseben članek zaradi tega članka konfiscirane. Preden bode „turški list“ koga učil, kaj sme in kaj ne sme, naj se sam uči časnikarske dostojnosti.

(Svarilo.) Neki klativitez hodi po Ljubljani in sklicevaje se na razne gospode, kakor da bi bili najboljši njegovi znanci in prijatelji, molze ljudi, katerim pripoveduje, da je dopisnik raznih listov, ki je pa zaradi nevarno bolne žene svoje v hudih denarnih stiskah.

Razne reči.

— O pogrebu č. g. Tomazina naj iz drugega nam došlega poročila posnamemo še to le: Ob času sv. birme v zadnji jeseni bil je ranji še trden in zdrav, pa kar nenadoma se ga je potem lotila sušica ter v komaj dveh mesecih poprej tako jakega in čvrstega moža spravila pod zemljo. Fara Dragatuška plaka zdaj na grobu prvega na ondašnjem pokopališču pokopanega duhovnika, nji tako ljubega in neprecenljivega dušnega pastirja. Smem

trditi, da nisem še videl niti slišal kaj enacega, kakor je bilo pri g. Tomazinovem pogrebu. Od male dece do sivega starčeka, do onemogle ženice, vse, vse je zdihovalo in jokalo iz srca, kakor morejo jokati le otroci o smrti ljubijočih starišev; in zakaj bi ne bilo tudi jokalo? Vsa fara je imela vzroka dovolj, ker ne bode kmalo tako skrbnega, vestnega, gorečega in delavnega duhovnega pastirja dobila, kakor je bil ranji.

Naj bi le sem prišli vsi tisti, kateri vedno in vedno hujskajo zoper duhovnike, tu bi bili se morali prepričati, da ljubezen, katero ima verni narod Slovenski do svojih duhovnikov, se ne da in se tudi v prihodnje s pomočjo Božjo ne bo dala iz srca ljudstva izdreti.

— Iz Kranja se nam poroča, da je profesor, ki je imel iz Šlezije priti na mesto g. Glazarja na ondašnje gimnazijo, na to službo boje resigniral, ker ne ume slovenskega jezika. To priča, da je mož pošten in vesten, in da ga navdaje prepričanje, da je nemogoče v slovanski deželi delati uspešno, če človek ne zna jezika slovanskega. Tudi se zelo govori, da hočejo profesorji „Tagblatt“ tožiti zaradi zadnjič omenjenega članka, v katerem je hujskal zoper narodne profesorje in vradnike.

Umrli so:

26. in 27. febr. Jozefa Kovač, 19. l., za jetiko. Jozefa Bartel, hiš. ž., 63 l., za mrtodom. Marija Legat, del. ž., 55 l., za jetiko.

Eksekutivne dražbe.

1. marca. 3. Polde Zeller iz Kranja (1900 gld.) ondi. 2. Jos. Erker iz Prež (700 gld.) v Kočevji. 2. Peter Šercer iz Sugerja (989 gld.) v Kočevji. 2. Matija Vidmar iz Jurke vasi (712 gld.) v Rudolfovem.

2. marca. 3. Jan. Danič (8875 gld.) v Kranji. 3. Matevž Mencinger iz Bitenj (3856 gld.) v Radolici.

3. marca. 3. Neže Gašparič iz Dolenje vasi (150 gld.) v Ribnici. 3. Jer. Stumcar iz Adergaza (430 gld.) v Kranji. 2. Pavl Šile-evilh dedičev iz Žlebiča (320 gld.) v Ribnici. 2. Jos. Božič iz Poreče (330 gld.) v Vipavi. 2. Jak. Novak iz Gor. Vremena (882 gld.) v Senožečah. 2. Andr. Premru iz gor. Polja (1585 gld.) v Vipavi. 2. Jože Peterlin, v Ribnici.

Telegrafične denarne cene 28. februarja.

Papirna renta 62.35 — Srebrna renta 67.35 — Zlata renta 74. — — 1860letno državno posejilo 109 — Bankine akcije 832 — Kreditne akcije 149. — — London 123.50 — Srebro 113.90. — Ces. kr. cekini 5.93 — 20-frankov 9.96.

Denarstvene cene. 27. februarja.

Državni fond.		Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta		62.20	62.50
5% renta v srebru		67.20	68. —
Srečke (lozi) 1854. l.		106. —	106.50
„ 1860. l. celi.		108.90	109.15
„ 1860. l. petinke		117.50	118. —
Premijski listi 1864. l.		133.50	133.75
Zemljiščne odveznice.			
Štajarske po 5%		96.50	96.75
Kranjske, koroške in primorske po 5%		95. —	96. —
Ogerske po 5%		74.25	74.75
Hrvaške in slavonske po 5%		85. —	87. —
Sednograške po 5%		71.50	72. —
Delnice (akcije).			
Nacionalne banke		830. —	832. —
Unionske banke		50.50	50.75
Kreditne akcije		149. —	149.50
Nižoavstr. eskomptne družbe		670. —	680. —
Anglo-avstr. banke		70.15	70.10
Srečke (lozi).			
Kreditne po 100 gld. a. v.		161.75	162.25
Tržaške „ 100 „ k. d.		118. —	119. —
„ 50 „ „ „		56. —	56.50
Budenske „ 40 gld. a. v.		28.75	29. —
Salmove „ 40 „ „ „		40.25	40.75
Palfi-jeve „ 40 „ „ „		28.50	29.25
Clary-jeve „ 40 „ „ „		29.50	30. —
St. Genois „ 40 „ „ „		34.50	35. —
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „		27.25	27.75
Waldstein-ove „ 40 „ „ „		22.75	23.25
Srebro in zlato.			
Ces. cekini		5.92	5.93
Napoleonsd'or		9.82	9.97
Srebro		113.80	114. —

Zahvala.

Vsim p. n. gg. duhovnikom od daleč in blizo, celi fari Dragatuški, vsim prijateljem in znancem, kateri so se dne 21. t. m. pogreba mojega preljubega sina gospoda

Janeza Tomazina,

administratorja v Dragatuši,

v tako obilnem številu vdeležili, posebno gg. učiteljem, ki so mu mili nadgrobnici zapeli, kakor tudi vis. čast. predstojništvom mestne fare sv. Jakoba in fare Trnovske v Ljubljani, ktera sta ga s slovesnim zvonjenjem počastila, izreka najtoplejšo zahvalo

žalnočča mati.

V Dragatušu 26. februarja 1877.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo na življenje v Londonu.

Sedež podružnice za Avstrijo je na Dunaju, Opernring šte. 8.

Aktiva društva znašajo nad 53,000.000 frank
Letni dohodki na premijah
in obrestih 30. jun. 1875 11,851.351 „
Za zavarovanja na življenje in odkupljenja je društvo od ustanovitve (1848) izplačalo nad 62,000.000 „
V zadnji 12 mesečni dobi se je društvu stavilo za novih ponudeb, in v zadnjih 21 letih stavljenе ponudbe zdaj skupaj znašajo več ko 720,000.000 „
Razglede in vsakotera pojasnila daje zastopništvo za Kranjsko, Koroško in Spodnje Štajarsko v Ljubljani pri gosp. **Valentinu Zeschko-tu**, agenti po deželi in podružnica za Avstrijo (66—11)

na Dunaju, Opernring št. 8.

Za sv. veliki teden

silno potrebna knjižica

Obrednik za cerkvenike

ali

natančen poduk

za vse

cerkvene služabnike

se dobiva v Ljubljani pri M. Gerberju, H. Ničmanu in J. Lerherju, v Celju pri J. Schmidtu, v Konjicah pri založniku č. g. Jerneju Vohu in dr. Vis. cenjeni škofijski listi: Ljubljanski, kakor lavantinski in krški so to knjižico p. n. duhovščini tako gorko priporočali, da naj bi je v nobenem žagradu ne manjkalo. Da si jo cerkveniki ložej kupijo, se je nizka cena še znižala. Mehkovezana velja samo 20 kr., trdo vezana 25 kr., prav lično v platno vezana pa 30 kr. — Kdor jo želi po pošti sprejeti, naj priloži 5 kr. za poštnino.

„Angeljska služba“ posebej se dobiva po 4 kr. (1)

Gerkvena ura

z enim bitjem, ki je dobro šla ter je za manjši zvon prav pripravna, je prav po nizki ceni na prodaj. Kaj več se izve pri opravnistvu „Sl.“ (3)